

Funkční vzorek manuálu přístupné vizuální komunikace pro muzea s ohledem na potřeby osob s dyslexií

Popisek k dílům pro muzea a galerie

Formát: A4 vertikální i horizontální

Varianty: světlá a dark mode

Struktura: Název exponátu

Jednověte hlavní sdělení

Kontext 2–3 krátké odstavce

Volitelná rozšířená část

Specifikace: Název výraznější velikost

Hlavní sdělení mírně zvýrazněno

Jedno zvýrazněné slovo na odstavec maximálně

Základní pravidla

Plain language – bez složitých a dlouhých vět, jasné členění

1.1. Barevnost

Využití neutrálních vysoce kontrastních barev (pastelové a zlaté jsou možná atraktivní, ale špatně čitelné)

Vysoký kontrast

Žádné pastelové kombinace s nízkou čitelností

Nepoužívat rušivé vzory

Pokud je text přes fotografii, vždy použít překryvnou vrstvu

Minimální kontrastní poměr: 4.5:1

1.2. Písmo¹

Velikost – z testování vyšlo nejlíp co největší – size: 41 px, line height: 53 px (poměr: 129,27 %)

Řádkování – z testování vyšlo lépe to větší – size: 35 px, line height: 55 px (poměr: 157,14%)

¹ Uváděné údaje vychází z realizovaného výzkumu (A/B testování) s komparativním testováním variant. Nebyla stanovena minimální hranice čitelnosti, ale preferovaná varianta v rámci testovaného rozsahu.

Spacing – z testování vyšlo lépe větší mezery – size: 35 px, line height: 44 px, letter spacing: 35

Šířka – z testování vyšlo lépe užší písmo – size: 35px, line height: 44 px, šířka: 90%

Tloušťka – z testování o pár procent lépe dopadlo písmo: size: 35 px, line height: 44 px, tloušťka 240 ze 400 před písmem se stejnými parametry, jen tloušťka byla 550 ze 400 – rozdíly ve vnímání písma jsou ale minimální

Délka dotahu – z testování vyšlo lépe písmo s delšími dotahy, size: 35 px, line height: 44 px

Kontrast – z testování vyšel lépe kontrast vertikální před vysokým, size: 35 px, line height: 44 px

Oblost- z testování vyšlo lépe písmo size: 35 px, line height: 44 px před bezpatkovým Roboto flex

Darkmode – z testování vyšlo lépe bílé písmo na černém podkladu size: 35 px, line height: 44 px před černým písmem na bílém podkladu, ale rozdíl v preferencích byl minimální

písmo Roboto flex size: 35 px, line height: 44 px z testování vždy vyhrálo ve srovnání s Dysfont, Sasson, Open Dyslexic, Outfil Bold/Regular (otevřený geometrický Sans Serif)

1.3. Rozložení textu (layout)

Anglický překlad vpravo vedle českého textu, než když je umístěn pod ním – oddělit jazyky (do sloupců)

Dělit texty na kratší odstavce

Pomáhá vytučnění (bold) u důležitých pasáží (pouze slov, nikoliv delších úseků či vět), ale toto jsme v našem výzkumu netestovali....

Zarovnání textu vlevo, nepoužívat do bloku

Nedělit slova

Max 45–60 znaků na řádek

Max 6–8 řádků v jednom bloku bez vizuální pauzy

Mezery mezi odstavci (whitespace) minimálně 0,5–1 násobek velikosti písma

Bloky textu by neměly přesahovat 6–8 řádků bez vizuální pauzy

Minimální vnější okraj 5–10 % plochy

1.4. Obecné principy čitelnosti

Pro tisk je potřeba větší fyzická velikost písma při větší čtecí vzdálenosti²

² Parametry ověřené v digitálním testování doporučujeme pro tisk přepočítat podle čtecí vzdálenosti.

Vycházíme z obecně přijímaných principů čitelnosti, podle nichž velikost písma musí růst úměrně vzdálenosti. Dle obecných pravidel se velikost písma přepočítává tímto poměrem: 1 mm výšky písma odpovídá cca 30–40 cm čtecí vzdálenosti.

Kontrast je důležitější než konkrétní font

Řádkování mezi 120–160 % podporuje čitelnost

Délka řádku cca 45–75 znaků je považována za optimální pro plynulé čtení

Optimální délka řádku: 45–75 znaků včetně mezer (pro osoby s dyslexií je často doporučováno kratší rozpětí: 45–60 znak³)

³ Počet znaků na řádek nebyl součástí testování. Doporučení vychází ze sekundárních studií čitelnosti a principů inkluzivního designu.